

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egy évre 10 k.
Félre 5 " "
Negyedre 2 " "
Egy órára 1 " "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Nagyobb terjedelmű a többször
Részletenként a kiadó szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Az okos gazdálkodás megismerése.

— A Magyar Népszászóló-ból. —

A régi világban minden gazdálkodás okos gazdálkodás volt, mert a jó anyaföld fizetett, mint a köles, még ha rosszul bántak is vele.

A régi jó világ elmúlt, ma már a föld is követel tőlünk valamit, annyit legalább megkövetel, hogy okosan bánjunk vele.

Hát hogy lehet a földdel okosan bántani?

Ugy, mint a gazdasszonynyal, adni kell neki tojást, tejfelt, hogy jó ételt főzhessen.

Uramfia? No ez mégis furcsa kívánság; — hát nem adunk magbuzát a földnek, hogy teremjen szépen és jól? Nem vetjük-e el a burgundirépa magvát? Nem ültetjük-e el a gyümölcsfát? Hiszen azt mindenki tudja, hogy ahová buzát nem vetett, ott buzát nem fog aratni, hiába imádkozik.

Nem addig van az! Ma már nem elég elvetni a magot, hanem meg kell annak az agyát is vetni, hogy szépen megnövekedhessék. Trágyát kell adni a földnek s azt is tudni kell, hogy milyen trágyát adjunk neki, mert egyik növénynek friss trágya kell, a másik csak a tavalyi trágyázást állja.

No de persze ehhez tudni kell.

De a jó magyar ezt próbálgatás útján hiába akarja megtanulni. Akkor csak a maga kárán tanul, — én tehát

azt ajánlom, tanuljunk meg a más kárán.

A németek és francziák is sokat próbáltak már s juttattak a tudományból nekünk is, de a magyar kormány sem ült tétlenül. Sok pénzt költött arra, hogy kipróbálja, melyik a jobb gazdálkodás. Az államnak sok pénze van, megtehette a próbát itt is, ott is. A tapasztalatokat az állam gazdái megtették s mivel ők egyuttal tudós tanárok is: sokat okultak belőle s most ezt az új tapasztalatot közlik a magyar néppel.

Azaz hogy közölnek, ha volna ki-vel de ehhez először is publikum kell. A magyar ember nehezen indul az új-módi után, mert sokféle új dologról azt tapasztalta, hogy nem sokat ér. Az a baj most már, hogy nem bízik a jó dolgokban sem, ha azok újmódiak.

Na atyámfia, hát azt őszintén mondatom neked, hogy a gazdálkodásban tulajdonképpen újmódi a miniszter tudományos gazdálkodói sem találtak ki, hanem rájöttek olyan dolgokra, amit már a régi emberek is tudtak, de nem volt rájuk nagy szükségük. Amit tehát ma ezektől az uraktól hallunk, abban tulajdonképpen semmi új sincsen, csak afféle van, ami mai nap szükséges.

Most olvasom az újságokban, hogy Darányi a földmívelésügyi miniszter olyan tanfolyamokat fog tartani, ahol a gazdálkodó emberek, szóval a földművesnép a szükséges okos gazdálkodás tudományával megismerkedhetik.

Ebben a tanfolyamban tehát az lesz az okosság, hogy a miniszter tudós gazdái nem kapálni tanítják a földmíveset, (mert ahhoz ugys jobban ért), hanem az okos gazdálkodás tudományára, amit úgy neveznek, hogy a gazdálkodás tudományának az elmélete.

Darányi miniszter bizonyára okos dolgot akar s meg is lesz annak a haszna, csak értse meg a földmíves, hogy mi ebben a jó.

A miniszter hat hétre terjedő tanfolyamokat rendez a kisczudák elméleti oktatására. Ez a gondolat nagyon jó s bizonyára hasznos is lesz, csak két dolog kell hozzá:

1. A miniszter válassza jól meg azokat az embereket, akikkel felkérteket akar taníttatni, mert ahhoz nem elég a nagyképszerűség. Tudni kell bántani a magyar emberrel.

2. A földmíves ember pedig fogadja bizalommal a miniszter intézkedését, mert csak úgy veheti annak hasznát, s aki kedvet érez magában a tanulásra: ne mulassza el, vegyen részt a tanfolyamokon, melyek annak rendje és módja szerint ki lesznek publikálva.

BELFÖLD.

A kvóta bizottság tagjait tegnap szerdán választotta meg a képviselőház. A kvóta bizottság tagjai a régiak maradtak. A főrendiház pedig a legközelebbi ülésében fogja tagot választani. Értesülésünk szerint a

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

KOSSUTH EMLÉKERE.

Itta és Kossuth Lajos sírjánál f. 6. márczius 20-án szavalta: **Ilyés Bálint.**

Ki oszlopot emeltél önmagadnak,
Mit nem tipornak el a századok,
S dicsőségednek őrre én magad vagy,
Fölötted, mely örök fenynyel ragyog,
Hisz érte téged néma siri jel,
Lelkednek élő nagy eszméivel . . .
Hiszen neved a nép szívébe vésvé . . .
S hol a művész, ki szebb emléket nézne . . .

És mégis e sir gyászos éjszakákon,
Égő tűzoszlop, mely hozzád vezet . . .
Kigyulál itten, mint a Veszta lángon,
A honfi hála és emlékezet! . . .
S fölkelnek újra a dicső napok,
Éz latjuk a te fenyes alakod,
S láng szellemed, mely bennünket vezérle:
Jog és szabadság ígérte földére!

Halljuk szavad, midőn varázs hatalma,
Fólrzza mely álmából nemzedet;
Mint a tavasznak búbajos fuvalma,
A teli táj felett, ha ellebeg
A nap kisüt . . . felhő felszakad,

S a pór is érzi, hogy szabad . . . szabad
Bekő, bilincs lehull egy érintésre . . .
. . . Oh mily vitéz egy nemzedékre!

Halljuk szavad a barczok viharában,
Hogy ránk csapott ama bőszergeteg:
S körül özönle a vad tenger-áram,
A zsarnokság melyet felkergetett! . . .
S te lelkesítve néped egy magad,
Megállítad a zúgó vihart! . . .
Szavadra porból felistenek keltek . . .
S világ csudája, mit ők míveltek!

S halljuk szavad, a készség éjében,
Balsam gyanánt, midőn reánk csepeg . . .
Vérző sziveddel virrasztgatva élesen,
A tetszhalálba sülyedt nemzedet!
Ah az a szózat visszazeng ma is!
Néped felett, hogy benne védpaizs . . .
Jog és szabadság s függetlenség őrre,
Biztatva: »Népem! csak bátran előre.

Előre hát, szabadság szent nevében!
Ránk egy dicső mult büszkesége néz! . . .
S arcunkra sűt ma, mint püvölő szőgyon,
A rut közöny s a lomha tespedés . . .
Lengjen kezünkben, mint szent harczi jel,
A zászló, mely Kossuth nevet visel! . . .
S vezesse népet független hazába!
S nagy szellem! te légy mindörökké áldva!

KÉTSÉG S REMÉNY.

I.
Ha olykor-olykor dalra vágyom:
Mégcsókollak kis angyalom,
Hisz' e csókban ott van a dalok
Eszméje: öröm . . . fájdalom!
Öröme az, hogy az enyém vagy!
. . . De vaj! mi benne fájdalom?
Hogy életünket egy-két rövidke
Perczezel is meg nem toldhatom!

II.
Derült arczezal, mosolygva járok
Szerte az emberek között.
Oh ha tudnák, mennyi kin rejlik
Minden egyes mosoly mögött!
Derült az arcz, de faj a lélek,
Marengolja az elm ulás; . . .
— A földi lét ilyen rövid hát?
Küzdés csupán és semmi más!?

III.
Háborgó lelkem esenedesdj le,
Ereszd szabaddá kinjaid!
A kétérdés, lásd mit se használ;
Más nem gyógyít meg, csak a hit!
Öleld tehát, öleld magadhoz,
Szövetnek az sir éjjelen.
Nem elmúlás, mi így reád vár,
Uj élet Krisztus jobb kezén.

Tassi Miklós.

bizottság elnöke Széll Kálmán, előadója pedig Falk Miksa lesz. A bizottság az osztrák kvótabizottság megválasztása után föl fog utazni Bécsbe, hol az osztrák tagokkal szóbeli tárgyalásokba fog bocsátkozni.

Az önálló vámtérület mellett. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt kebelében alakult bizottság, melynek tagjai a többek közt Kossuth Ferencz elnöke alatt; Meszleny Lajos, Kubik Béla, Lakatos Miklós, Hentaller Lajos sth. — már megkezdte működését. A bizottságnak feladata az önálló vámtérület érdekében tartandó népgyűlések színhelyéül az ország nagyobb városait kijelölni. A bizottság a párt legközelebb tartandó értekezletén fog beszámolni működéséről.

Tisza Kálmán felszólalása. Tisza Kálmán hosszabb idő óta készült felszólalni. Nemrégiben is jelztük abbeii szándékát, akkor az érdekes felszólalás elmaradt. Most ujabbán megint híre jár szabadelvű párti körökben, hogy Tisza Kálmán nagyobb beszédre készül. Erre vall legalább az, hogy a parlament 6. közgyűlése alatt Tisza Kálmán felszólalása különösen a kiegyezés kérdésével lesz vonatkozásban.

A bodrogközi szociálistákról hétfőn azt állította Perczel Dezső de Bonyhád, hogy azok elhagyták már a tért, pedig ő arra utasította a szolgabírákat és jegyzőket hogy túrlemmel hallgassák meg a népet és szeressék meg a parasztok bizalmát. Milyen lehetett ezen utasítás mellé adott „mellékutatisítás” erre vonatkozólag a következőket írja zemplénmegyei levelezőnk:

Megyek legutolsó közgyűlésén Molnár főispán (Wekerle ipa) meggyőző beszédében a következőleg nyilatkozott a megye deli részében dúló szociálistákról: „Mintán a szociálisták mozogni kezdték a megyében, megbazgattam minden község előjáróságának, hogy a hol csak egyetlen szociálista esz is, azt megvasatva küldjék a megye tömlőcsebe.” (Ejtenezés) Most már térjünk át más tárgyra.

Ime, így oldották meg Zemplénmegyében

Beszéd Kossuth halálának évfordulóján.

A főisk. emlékműpályán 1898 márc. 21-én tartotta: **Kun Béla 2 jh.**

Gyászolunk és hozsánát kiáltunk. Lelkünk elzarándokol az ország szívébe, a kezepele esende tetejébe s a halás emlékezet fehé galamb szárnyán üzenetet visz a nyugovó óriás hamvadó porának, melynek szavai egy gyászoló nemzet könnyeit, keservét, nehé bánatát zokogják az elmúlásnak siri helyén, de reményünk is kigyul, mint lángoló szövének az efféle sötétben, szívünknek síró hurjait megrezdít valami szent erő, mennyei ihetés, mely a győzed lem hozsánna hangját vegyíti a gyászoló énekbe, a koporsó, a hant fölött, mely egy hányatott nép szabadság-
apostolat takarja az édes honi föld anyai kebelére, a kiküzdött jövőnek glória fényét ragyogtatja föl, a halálban hirdeti a halhatatlanságot, a bukásban a győzedelmet, a sirban a feltámadást Kossuth Lajosnak örök időkre való megdicsőülését a félszázados évforduló muljára esküt tevő magyar nép nagy nevében!

Ha Kossuth csak nagy szellem lett volna, ki lángszelenek tárházából mint sugárkétv szórta az életvilágosságot, ha csak hazafi, ki mindent, de mindent áldozatul vitt a haza oltárára, lelkese des, munkát, boldogságot, életet és jövőt, ha csak óriás, ki messze túlszárnyalta korának törpe gyermekeit: talán a jövő századok felednek nagy nevet, jönne más nagy szellem, önzetlen hazafi, hatalmas óriás, kik elfoglalnak nap-sugárral irt mevenek helyét a történelem lapjain, de mivel ő nem ak

a szociálista kérdést: a Bodrog közt azért hagyták el a szociálisták, mert bennünek vason a megye tömlőcseben. Ez az a szeretet melyet Bonyhádi ur az alárendelt megyei basáknak ajánlott, így szerzik meg ezek a parasztság bizalmát.

A katonai büntetőtörvénykönyv. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a tárczája költségvetési vitája alatt megismételte azt a szántalanszor tett ígérését, hogy a katonai büntetőtörvényre vonatkozó javaslatot elő fog terjesztetni. Ertesítésünk szerint ez egyszer komoly az ígér, mert most már csakugyan van kilátás arra, hogy az igazságszolgáltatásnak ez a bántó hezaga kiküszöböl tessenék. A német birodalmi gyűlés ugyanis valószínűleg rövid idő alatt letargyalja a katonai büntető perrenartásra vonatkozó javaslat s ezzel megkapja a hadügykormány a kodexet, a melyet mintául vehet. Csak erre vártak a Lajthán innen és túl mert sem cis, sem trans, nem volt elég önálló-ag arra hogy míg a német vezérfonal a kezükben nem lesz, hozzáfogjanak a kodifikációhoz. Azt hisszük külföldben, hogy a művel, több munkát ad a fordítónak, mi a kodifikátoroknak, a mi egyáltalában nem szokatlan a mi törvényhozásunkban.

A szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatokat átvizsgáló bizottsága az országgyűlés két hazának, kedden a főrendiházban Vay Béla báró alelnök elnöklésével ülést tartott, a melyben a kormány részéről Vörös László államtitkar, a képviselőház részéről Molnár Antal jegyző vett részt. A bizottság átvizsgálva a kisajátításról szóló 1881. XLII. törvények kiegészítésére a m kir. posta lakarepénztár kamatozó beté: maximumának és tartalékalapjának felemelésére és a Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársasággal kötött szerződés beczi kelyezésére vonatkozó törvényjavaslatok végleges szövegezését, azt a ké Ház megállapodásával mindenben meggyezőknek találta, minek folytán az említett három törvényjavaslat szentesítés alá terjesztetik.

lángész, nagy hazafi, óriás volt, hanem ezeknek legmagasb eszménye, a honfienyek legszentebb ideálja, emléke a jövő égen is, mint sugárzó fény ragyog, őt sem elhagyni, sem elérni, csak távolról megközelíteni lehet s ezt is csak a legönzetlenebb hon-szerelem égi arany hidján.

Nemcsak harcász volt, de vezér, ki elvakult századok ledöntött intézményeinek romjain szavának varázs hatalmával támasztott új világot s maga köré gyűjtven boldogságot szomjazó népe millióit, felepitte az egyenlőség, testvériség, szabadság szent nevében az új Magyarország márvány épületét s a titáni erővel végig küzdött harcban, a függetlenségi fonséges tusában mint szeplőtlen gyémántot ment meg a magyar nemzetét.

1848. és Kossuth Lajos! Egy másót el nem választható magasztos két név! Forrongó kort, tusázó elvek, alakuló eszmei korát jelzi az egyik, iránytadó apostolt, zászlót vivő vezért, teremtő szónokot jelent a másik név, gyönyörű égboltozat az egyik magyar hazánk fölött, a másik rajta a napvilág, a koronázó fenyvont, az egyik alkotás, a másik az alkotó, ki lángbetűkkel írja ki a jelszót, erre tart magyar! egyik a dicsőség világa, a másik ellenáthalatlan hatalom megtestesülése, ki ama dicsőség babékoszoruit az egész amuló világ előtt tűzi véres verejtéket hullató népe homlokára, egygyek ók mindenben, egybe foly alkotásaiknak fénye, emlékek egy forrásból szívja a halhatatlanságot nektar vizet, közös a diadaluk, közös a boldogságuk és közös bukásuk gyásza is, mely mint fekete lepel arnyékolta be a magyar s z a b a d s á g h a r c tünő hajnalát s

A képviselőház tegnapi ülése.

— Budapesti levél —

márcz. 23

Megválasztották a kvóta-kommissziót. Egészen a régi maradt, csak a Hazbó! kinrekedt Josipovich Géza helyett választották be egy másik horvát képviselőt. E választási aktus után folytatódott az appropriációs vita. Az első szónok Sággy Gyula volt, ki a kormányt, második Pichler Győző, ki a néppártot támadta. Beszédét sűrűn szakították félbe a néppárttól közbeszólások.

Szünet után Sima Ferencz bírálta a kormány tényeit.

Sima beszéde után az elnök — minden várakozás ellenére — berekesztte a vitát.

De ekkor felemelkedett a miniszterelnök hogy elmondja a maga nagy beszédét. Apponyi Horánszky es Kossuth beszédeivel nem foglalkozott, ellenben reflektált Sima Ferencz, Mócsy Antal es Asbóth János megjegyzéseire. Csak a szociálistákról s antiszemizmusról mondta el véleményét. E közben többször is kijelentette, hogy minden vád, melyet ellene s a kormány ellen felhoztak, airtalan. A 3 millió csak „röpke” szó, melynek nincs semmi komoly alapja. Rohonczy is csak hallomás utján beszélt erről.

Majd a néppártot fenyegette meg. — Eljárásával, melylyel leront minden tekintélyt csak azt fogja elérni, hogy idővel majd meg a papi tekintélyt is le fogják rontani a nép között.

Beszéde végén büszkén hivatkozott eddigi eredményeire s nemzeti politikájára, melylyel kiérdemelte magának a nemzet bizalmát.

Utána két helyreigazítás hangzott el. Asbóth János, kivel a miniszterelnök foglalkozott, kijelentette, hogy az ő mai es régebbi beszédei között nincs semmi eltérés.

Kubik Béla pedig, a kinek egyik közbeszólását a miniszterelnök kemény kifakadásra használta fel, — csak annyit jelentett ki: Ha a miniszterelnök ur becsületességára mondja, hogy nem adott egy kormány-párti képviselőnek sem semmiféle választási költséget, elhiszem.

De erre a kérdésére a miniszterelnök hallgatott.

mely egyuttal a hontalanság gyászmezt borította a vezérek vezérére is.

S bár lássatok Kossuthot győzedelmében, bukásában, v e g t e l e n n a g y ó m i n d e n t t !

Lássatok, nézzétek, mint a 48 előtti idők vezérekirójai, ki megértven a sa-szarnyakon közelgő nagy idők jező villámlását, előre látván a vihart, meiyet a rabláncokkal sanyargatott, üres ígéretekkel áltatott s óriássá nőtt nép az egész világon végig fog zúgani, mint a szarnokság vegitéletet, ki erezéve a nép szabadság szellőjének első legyintését s tudván, hogy a senyvadó magyar nép lelkében mily csodás tűz hamvadoz, szívébe mily aserő alél, erében mily pezsegni tudó varrespedez: figyelmezteté nemzetet, felkelté önértéket a maga valódi nagyságában s mint a megváltás korszakát előző apostolt, öntudatos, telkessé, mindenre készszé avatá a magyar a r t, mire eljövendett az idők teljes-sége!

S lássatok őt a szabadságharc első phasisában! A hódoló hévnek teljes melegevel, a szónoklás minden bábjával, mélysegevel, tüzével, szívre, agyra, idegekre ható csoda erejével lázba hozza a képviselőházat, oly erős színekkel festi a nemzet előtt álló jövőt, ha habozik, vagy ha rögtön cselekszik, a hon-szerelemnek annyi nagyszerű jele csillamzik föl szózatában, annyira megindít, feleleseit, lángra gyújt, mámor lázba sodor habozó, kételkedő, aggodót egyaránt, hogy a megad-juk fonséges jelenete születik meg beszédek élő vizshangjaképen, száz es száz ajakról verődven össze a szent határozat lelkes riadása.

S ő testben remegve, lélekben meggyő-

KÜLFÖLD

A beteg szerb király. Sándor szerb király állapotában a javulás tartós. Hőmérséklete 36,8 fok. Jól alszik, tüdejének mind a két szárnya érintetlen. A montenegrói fejedelmi pár távirati uton ismétellen tndakozódoti a beteg hogyléte felől.

A mozgó Balkán. A béke hangok daczaru, melyek Szófiából erednek, mégis tény, hogy Macedoniában a forradalmi bizottság serényen dolgoznak és így komoly a veszedelem, hogy már a legközelebb a török tartományban újabb felkelések lesznek. Konstantinápolyban tudatában vannak e veszedelemnek és mert az olyan felkeléstől, mely Macedoniában törne ki, kevésbé fének, mint az olyanától, melyet a Bulgáriából átjáró bandák szítanak, első sorban a hátrának szigorú őrzését rendezték el. Ezért szállították át oda a theszaliai seregek egy hadosztályát is. Szoloniki környékén is összpontosítják a csapatokat.

Gladstone halálán van. A 89 éves államférfi, Anglia nagy őrege halálán van. A szívós agg politikus már egy hónapja nehéz betegséggel küzd. Szemei annyira elgyengültek, hogy már nem képes olvasni, idült orrhuruból támadt arcfajdalma pedig teljesen megförtök. A nagy beteg szombaton elszállították hawardeni kastélyába, miután Foresthouse enyhe klímája sem tudta lábra állítani. — Megható volt a foresthusi közönség bucsuja: kikisérték az állomásra, fődellen föl állottak körül s úgy üdvözölték a nagy embert, a kit soha többé viszont nem látnak. Gladstone maga is érzi közei végét: levelet íratott barátaihoz, egyenkint elbucsuva mindegyiktől, a kik két emberöltőt át pályatársai, hivi voltak. Egy tegnapi délután jött távirat szerint Gladstone állapota még mindig aggasztó.

Keletázsiai események. A londoni Reuter ügynökség jelenti Szinghaiból: Csungkingből kelt távirat szerint ott nagyszámú katonasereglet össze, hogy megakadályozza a hajális írtel végrehajtását azon a gyilkoson, aki e hó 17-én az amerikai orvosok tudományos missziójának megtámadásakor a misszió benszüitött szolgáját megölte. Az idegen konzulok felszólították a hatóságokat, hogy osz-

lasák szét a katonákat, végeztessék ki a gyilkost és tartóztassák le a lazongók — főkomposait. Továbbá a misszió megtámadásáért 500 tael kárterítést, valamint a misszió megtámadását követelték és a hatóságokhoz azt a kérelmet intézték, engedjék meg, hogy a misszió épületeit ismét birtokba vehesse. A Timesnek jelentik Pekingből tegnapi kelettel: A kínai császár az elmúlt éjjel a Csung-lyiamen valamennyi tagját kihallgatáson fogadta nyári palotájában. Li-Hung-Csangot és Csang-Ju-Huant, a Pavlov orosz ügyvivővel folytatandó tárgyalásokra Kina képviselőjévé nevezték ki, mert Pavlov különös meghatalmazást kapott. Mindkét államférfival különösen rokonszenvez Oroszország. Mégis kevés a remény, hogy Oroszország eredeti követeléseiből engedjen, ha csak alaki tekintetben nem. Pavlov elutasítását augusztusig elhalasztotta. A Times pekingi levelezője továbbá azt táviratozza, hogy Kina még nem adott formális választ Franciaország követeléseire és várakozó álláspontot foglal el Franciaország további lépéseit illetőleg.

Bismarck herceg 60 éves katonai jubileuma. 1838. márczius 25-én történt, hogy Bismarck Schönnhaus Otto refendárius, mint egyenes önkéntes a potsdami testőrvadász-százalójba lépett be. Ez év márczius 25-én ünnepli Bismarck herceg e napnak 60-ik évfordulóját. Blücher az ő hires mondásával, hogy a diplomata a legjobb dolgokat is elrontják, Bismarck herceg személyében szegyet vallott. Született katonának mutatkozott ő egész életében. Első beszédei is a hadsereg érdekében tartotta és ezért folytatta a leghevesebb parlamenti harczokat. A fegyverben álló nép legalább is oly közel volt az ő szívéhez, mint fejedelmének trónja.

A Reichsrath tegnapi ülése.

— Budapesti levél. —

márczius 23.

Bécsből jelentik telefonon, hogy a Reichsrath ülése fél 12-kor nyílt meg. Megkezdődött a végtelen sürgősségi indítványok felolvasása. Schönerer nem jött el az ülésre s így a közbeszólások elestek. Wolf csak az ülés elején jelent meg a Házban, aztán eltávozott,

két óra tájban azonban visszajött. A program-vitához 25 szonok iratkozott fel s így a vita valószínűleg csak holnap fejeződik be. Ebenhoeh töröltette magát, a kath. néppárt nevében csak Dipauli br. szól.

A napirend első tárgya a két alelnök megválasztása. Ferjanics és Lupuj képviselőket 201 szavazat közül 177 szóval megválasztják alelnökké.

Az elnöki jelentések közt vannak: Schlesinger, Schleicher és társaik sürgős indítványa, a mely főtáviratja a kormányt, hogy a mikor Magyarországgal a kiegyezést megkötö, az osztrák-magyar bank szabadalmának 1900. december végéig való meghosszabbításához csak bizonyos, a Ház által megállapítandó feltételek mellett járuljon hozzá, ez idő alatt ké-zitse elő az osztrák állami bank működését és a pénzügy dolgában szükséges változtatásokat, az osztrák állami bankot pedig 1901. január 1-től kezdve léptesse eleibe.

Az elnöki bejelentések közt van továbbá Pommer, Hoffmann és társaik indítványa, a mely a képviselőház tárgyalási nyelvéről a németet állapítja meg, Prochaska és társaik a két évi katonai szolgálat behozatalára vonatkozó indítványa, a mely követeli, hogy a Németországgal és más államokkal kötendő vám- és kereskedelmi szerződéseknél óvják meg az ipari és mezőgazdasági érdekeket.

A miniszterelnök átírtaiban közli a Házal az 1897. december 30. keit császári rendeletet, amely a magyar korona országai-ban eddig főnnállott vám- és kereskedelmi szerződés hatályának ideiglenes fenntartásáról, a vámjövendelmek hova-fordításáról és az osztrák-magyar bankhoz való viszonyról szól, továbbá az 1898. február 21. rendeletet az 1898. évi ujonczjutalékról.

A pénzügyminiszter új törvényjavaslatot terjeszt elő a szolgák kategóriájába tartozó tényleges állami alkalmazottak javadalmazásának rendezéséről.

Ezután számos indítványt olvasnak föl. Fölolvassak egyebek közt Dipauli báró és társainak sürgős indítványát, mely a Ház 53 §-ára való hivatkozással követeli, hogy 36 tagu bizottságot küldjenek ki, a mely javaslatokat tegyen a nyelvrendeletek visszavonását illetőleg és megállapítsa a nyelvkérdésnek törvényhozási uton való szabályozására alkalmas elvi határozatokat. A bizott-

gyulva, a jövőt a nép követeinek kezébe látván biztosan letéve, legmerészebb álmainak teljesülésekor, hatalmasak tetőpontján, meghódol a nép választottainak mindent kivívó akarateréje előtt s mint erőteljes gyermek az élettadó édes anyával, mint egyszerű közharcos a talpra állt honfiak százereire hős hadyval szemben, áhitattal leborul a nemzet nagysága előtt!

S lássátok őt a szabadságharcz teljes kitörésekor! Lássátok, csodáljátok, a mikor mint a magyarok istenének küldötte a szabadság zászlója alá gyűjti népe millióit, lassatok diada utját, szavainak győzelmét a magyar nép szívében, de a mely diadalut s amely győzelem a dicsőség tetőpontjára vezetett a magyart, lássátok, hogy a jobbágyi százados nyugtól csak most szabadult nép fia mint feledett mindent, szülőt, testvért, csak azt nem, hogy a hazafiúi kötelesség az első, lássátok, mint szüetett, vérét és életét vívén a harczi tűzbe, a negyvennyolcadiki nagy idők legendás, herosi alakja, a honvéd: s áldjátok a toborzót, a teremőt, kit milliók követtek, vallottak atyjuknak, kinek szent nevével szállottak a harcza s viték diadalról diadalra a hármas lobogót!

S lássátok őt a harc után, nem a béke ölen, mert nyugtot ő nem talál soha, hanem a számkivetés Golgotháján... Végzete volt. Győzelem és bukás... Honszerelem és hontalanság... Halhatatlanság és mártyrkoszoru...

Amá fölséges hatású szónoklatoknak, — melyekkel itthon felrázta és önvédelmi harcba lözölte a nemzet, utolsó hatyu énekét a

külföldön zengte el, s a zord anglusokat s távol Amerikát a maroknyi magyar nép barátjává, bámulójává, tisztelőjévé tette, annyira tudott a szívekhez szólani idegen nyelven is.

Aztán tudjátok, hová ment... Tudjátok, miként lón számkivetett, hazátlan, bujdósó... Tudjátok, hogy Italia mosolygó kek ege nem vidította föl bubanatos lelkét. Tudjátok, hogy visszavágyott az édes anyához s tudjátok, hogy nem jöhett. Remélt és csalódott. Álmait, melyeknek első felvonását a negyvennyolcadiki nemzeti fölkelés és kivívott dicsőség a valóság biborával aranyozta be, rombadönte a jaromba visszasüllyedt ötvenes éveinek komor vashatalma... Reá nehezedt a sujtoló kereszt s csaknem őt esztendeig viselte irtózatoss terhé. Múlt idővel egy-egy ősz hajszál fehérkedett hajfürtjei között, de örökifju lelke s munkát kereste s dolgozott — a megélhetésért. Ime, a beszületes munka eszményképe!

S az édes anya hívó szava is megszólalt kőrőben, könyörögve, esdően; mint panaszos sirám ősi szellő szárnyán: Gyere haza Kossuth Lajos!... A torinói őszülő remete édes anyja honi földje felé fordítva áldásra tart kezét, üzenetel küldött vissza szerető szavakban s mi áhitattal, mint legszebb imádságot kallgatánk, — de maga nem jött, hiába vartuk, epedtünk utána, pedig mi nélküle s ő hazája nélkül árva... árva vagyunk. Hogy melyik volt árva ő-e vagy hazája, az édes anya vagy a gyermek, őh ki tudná azt megmondani? Közös boldogtalanság volt mindkettőnk sorsa.

Eletében nem lehetett a miénk... Uj

tavasza várt, míg hanyatló éveit egészen behavazta a tél. A jellemzilárdaság fűzte a gyémántot erényeinek gyöngyroszatába... Idegenbe hunyta be a szemet s mi csak koporsójára hullathatunk könnyünk záporát. Csak hantja fölött busonghat a hazai szomorufüz susogó lombatora, csak sírjához küldhetünk már üzenetet...

De nagy lelke élhet bennünk, közöttünk, mint vezető vélszellem, ki most is utat jelöl: erre tarts magyar.

Ama csodás idő, melynek ő teremő apostola volt, falszados sírjából ifjultan áll elének s új eskütevésre serkenti a magyart. Kélnék a nagy idők s velők a nagy emberek. S a babérkoszoruból, melylyel a hazafiúi kegyelet negyvennyolcz eméket megtisztelt, a szebb level a nagyok közt a legnagyobbiké!

Korszakokat egy öntudatos és őseihez méltó nép emlékezetéből sem lehet kitörölni. Negyvennyolcz kora oly világító tűz oszlop, melynek sugarai, míg magyar él, fényvel hintik be a jövő századokat, negyvennyolcz egy isteni színjáték, melynek tragikumában s örök győzelem van a feledtető idővel szemben!...

S míg magyar él, Kossuth emléke is örök!

Szállj el sírjáról bánatos csalóány, ősi elmulasnak síró danája nem ő hozzá való röpülj sírja fölé tavasz pac-irtája s zengedez, a hallhatatlanságnak himnuszát.

Míg szívünk dobbanni tud, e szívdobba, násban, míg lelkünk lelkesül, e lelkesülésben, míg nemzeti idealunk van, mint első ideal, el örökre el Kossuth Lajos!!

lékba, kész a veszedelem. Az a manéria, hogy leereszkedőleg bemutatkozik, mint ifj. Schön Armin pesi bankár megbizottja, ki azért jár a szegény emberekhez, hogy nehéz sorsukon javítsa, könnyebbitse. Szóbeszéd közben előkeri a gazda sorsjegyeit, értékpapirjait, nyugtat ad róluk s nyugodtan zsebre vágja, hogy majd felküldi bankárjának, ki mindjárt postára teszi a 2-6s art. Így sok szegényembert csalt a lezeörgő szélhámos, ki saját javára értékesíti azokat. Az ország több hatósága körözött Szabót, kitől óva intünk minden hívót.

*** Az agrárszocializmus.** A szocialista földmivelők végrehajto bizottsága megállapította azokat a feltételeket, amelyek mellett a mezőgazdasági munkások aratási és egyéb földmunkákat vállalhatnak. Ezek a feltételek a következők:

1. A búzának 1000 négyszögölét konvenczió nélkül — 80 kilogramm búzáért kaszálják.

2. A tavaszi gabonának ezer négyszögölét konvenczió nélkül 5 frt készpénzfizetésért aratják és minden tizedik kereszt szalmája a munkásoké.

3. Cséplésnél, ha gabona keresztje 40—50 kilogrammra fizet, úgy minden 100 métermázasból negy mm. a munkásoké.

4. Augusztus havában a napszám 2 frt, szeptemberben 1 frt 80 kr., októberben 1 frt 50 kr.

5. Minden aratónak a munkaadó harmados kukoricát adjon, melyből egy a kukorica, mint szár tisztán harmados legyen.

6. Szőlőkapálásnál a napszám 1 frt kukoricakapálásnál 1 frt, a tavaszi kaszálásnál (széna, búkköny vagy luczerna) 1 frt 50 kr.

A feltételeket a végrehajto bizottság kinyomatja s az egész országban szétosztja a munkások között, azzal a felhívással, hogy ezen a feltételeken alul ne vállaljanak munkákat, mert akkor telet nem tudnak mérni. A felhívás, amelyet már megszövegeztek, biztatja a munkásokat, hogy ne féljenek, mert a bizottság sok pénzt összegyűjtött, a melyből a sztrájkolókat heti segélyben részesítik, nemesak az aratás alatt, de egész télen át.

*** Rácz Károly szerencsése.** A debreczeni népzenezek egyik legkiválóbb alakját Rácz Károlyt, a méla magyar nóták leghivatottabb interpretálóját nem kis szerencse érte. Nem kicsi azért, mert sok, igen sok embert meg ilyen sem ér. Az osztályorszjáték tegnapi húzason ugyanis a Rácz Károly tulajdonát képező sorsjegy számat is kihúzták s így Rácz Károly szerencsés nyert. Nyert pedig kerek ötezer koronát a mi jól csöppen az embernek mindenkor, még ha oly jó dolga is van valakinek, mint Rácz Károlyé.

*** Visszavont panasz.** Bebillen a kiskassai polgár a — bíróság elé.

— Ehun-e! mondja s egy folytonossági hiányban szenvedő orrszerű daganat felé bök mutatóujjával.

— Mi ez? kérdi a kihágási bíró.

— Ez? szól az átyafi. Hát az orrom, kit beüjtött a koma.

— Én? szól a mellette álló koma.

— No hát.

— Ejnye sógor, hát nem kend verte be az én fejemet?

— Hát nem hát. Jó is volna!

— Hát ki!

— Mit tudom én? Be volt kend rugva.

— Ahán! — mondja a koma, eszmélkedvén az italközi ügyek tárgyalása közben a multra.

— Hát emel kend panaszt, sógor?

— Hát kend?

— Dehogy! Nem én.

— Oo hát akkor én se.

— És szépen kiballagnak a szobából, — bizonykodva, hogy mégis van igazság ezen a földön.

*** Egy debreceni ifju sikere.** A Teleki pályázatot bíráló tagok igen nagy elismeréssel emlékeztek meg az Arany alma cz. darabról. Hogy a díjat nem neki ítélték, azon mult, hogy a darab nem elegendő zinszerű. A szerzője Vértési Jenő, Vértési Arnold irónak

kisebbségi fia, ki gimnáziumi tanulmányait Debreczenben végezte s innen került a fővárosba, hol már az irodalmi téren szép nevet vívott ki.

*** Márczius 15. Érkörtvélyesen.** A Szabadságharcz 50 éves évfordulójának napját fényesen róta le hazafias kegyeletének zalogát Érkörtvélyes polgársága, amidőn két koldustestvérnek sírját megkoszoruzta. Azon 2 honvéd koldusnak, kik együtt harcolták keresztül — többször megsebesítve — a szabadságharcot; együtt járták be hetenként a közeget a nemes szivűek adományaiért s kiket a sors abban a szerencsében is részesített, hogy mint hős testvérek egykor együtt küzdöttek, együtt szenvedtek, most ugyanazon időben muljanak ki s most már egy közös sírban álmódják örök álmukat. Az ünnepély lefolyása a következő volt: Délelőtt 11 órakor hálaadó istentisztelet, d. u. 5 órakor zászlokkal, zenésző mellett kivonulás a honvédsírhoz, ahol Pataky Sándor ev. ref. lelkész megható beszéd kísérete mellett a sírt megkoszoruzta s Incedy Márton gymn. VIII. o. tanuló szavaltá el Lévy M. »Honvédek sírján« cz. költeményét. Este 8 órakor faklyás körmenet zenésző s hazafias dalok éneklésével. 9 órakor az óvoda helyiségében, a következő program szerint folyt tovább az ünnepély: 1. Hymnus. 2. Ünnepi óda Soós Lajosól, szavaltá: Incedy Márton gymn. VIII. o. t. 3. Honfidal. 4. Emlébeszéd. Tartotta: Pataky Sándor ev. ref. lelkész. 5. Hazafias dalok. 6. A szabadságharczról. Felolvasta: Daróczy Pál s. jegyző. 7. Tapra magyar. Szavaltá: Incedy Márton gymn. VIII. o. 8. Szózat. Az énekszókat Biró Sándor vezetésével előadta: az egybegyűlt polgárság. Az ünnepély után reggelizés.

*** Árvaügyi bizottsági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága e hó 25-én d. u. 5 órakor ülést tart.

*** A statisztikai adat gyűjtés és a hatóság.** A m. kir. közp. hivatalról szóló 1897 XXXV. tc. tudvalevőleg fe hatalmazza említett hivatalt, hogy megtekintheti az adatszolgáltatásra kötelezett hatóságoknál, ugyszintén a hatósági felügyelet alatt álló intézeteknél, testületeknél, egyesületeknél és társulatoknál vezetett nyilvántartásokat, feljegyzéseket, ügykezelési iratokat és mindazon vállalatoknak azon üzleti könyveit, melyeknek megvizsgálására a törvény a közig. hatóságokat feljogosítja vagy kötelezi. A belügyminiszter egy közelebbi kelt körrendeletében ennek folytán oly felhívással értesíti erről a hatóságot, hogy előforduló esetekben a m. kir. közp. stat. hivatal tisztviselőjének működésében — a hivatal kiküldő rendelővényének felmutatása ellenében — közegei mindenkor támogassák.

*** Az elmaradt szobor-leleplezés.** Bihar-torda hazafias lakossága lelkesen készült vasárnap a templom tere felállítását Kossuth-szobor leleplezésére. Messze vidékről is megérkeztek már az ünneplő ruhába öltözött községi küldöttek, a házakról azonban leszedték a lobogódszót, s föltűzték a fekete gyászszólat. Kossuth Lajos halálának évfordulója leven Kossuth Ferencz, — ki a lelplezésre megígérte lejövetelét — elmaradt, többi képviselőtársaival egyetemben. V e r t e s s y Mór lelkészhez szomban érkezett meg Illyés Bálint távirata, melyben értesítette a tordaiakat a fővárosban tartott gyászünnepély miatt csak jövő vasárnapon, 27-en érkezhetnek a szobor leleplezési ünnepélyre. A szomorú évfordulót a lelkes bihertordai is megülték. Az ev. ref. templomban délelőti gyászistentisztelet volt, melyen Vértessy lelkész mondott könyvekre fakasztó emlékeszédet Kossuth Lajos méltóságát így e hó 27-én leplezik le nagy ünnepiességgel. K o s s u t h F e r e n c z I l l y é s B a l i n t, P i c h l e r G y ö z ö M e z l e n y L a j o s, M a r j a i P é t e r é s L e s z k a y G y u l a képviselőket most már bizonyosra várják; az ünnepség után este az iskola nagytermében társas vacsora lesz, melyre már több mint százötven előjegyzés történt.

*** A tankerületi főigazgató a főiskola-lában.** Az ev. ref. főiskola gimnáziumában Géressy Kálmán tankerületi főigazgató e hó 16 tól folyó hó 22-ig gyakorolta az állami

felügyeletet, amely után értekezletet tartott. Az értekezleten kielejte megelégedését a tanári kar működése és a tanulók előmenetele fölött. Tegnep este a tankerületi főigazgató tiszteletére az Arany Bikában, a fehér abrosznál találkoztak a tanárok. Előzőleg pedig a helybeli piarista gimnáziumot vizsgálta napokon keresztül a tankerületi főigazgató.

*** Egy érdekes döntvény.** Fontos döntvényt hozott egy királyi tábla mint utolsó fórum egy konkrét esetben mely hivatva van sok visszaélést megszüntetni a kereskedelmi világban. E döntvény értelmében a hittelező jogosítva van egy üzletbelyiségben az árukra, mint a közadós terhére még akkor is végrehajtást eszközölni, ha a közadós üzletét másra (nejére vagy harmadik személyre) átruházta, ha ő ebben az üzletben alkalmazva van, illetve ott rendelkezik. A királyi táblának ezen döntvénye a multa is visszahat és így nem kis felűnést fog az érdekeltek körében kelteni.

*** Targoncán.** Nagy néptömeg vergődött ma reggel a csapó utcán össze. Mindenki látni kívánta hogy mit visznek ott egy targoncán. Aztán csudalkozással lathatták hogy a targoncán nem mit, hanem kit cipelnek. Ugy történt a dolog, hogy Toldi Jánosné ki meretett 1 liter jó erős szeszt, és addig fogyasztotta míg üres maradt a butykos. A szesz a után meg is tette a maga hatását. Ugy, hogy az áldozat meg mozdulni sem tudott, s úgy fetrengett a csapo-utca porában. Toldiné mozogni nem tudván kövekezeképen nem tudott a maga lábán az I. ker. kapitány-sághoz menni. A rendőr nem bizott hogy a részeg asszony bérkocsit fizetne hamarosan kerített egy targoncát és azon görd tette befele. Toldiné asszony nagy kedvelője a pálinkának már volt büntetve részegség miatt most súlyosabb büntetést mérnek rá, hatha így letudna szokni a dözsoléstről.

*** Árverés korcsmákra.** Tegaap néhány városi korcsma bérletére árverést tartottak a városüzán. Az eredmény sítány: egyedül a nagyerdei vendéglőért ígért Márkus Jenő a kikialtási áron jóval felül vagyis évi 1865 frtot. A csicsogóért Bőr J. 520, a Bárányért Sárközi Farkas 200, a baromvásárterti csárdaért Fürst Ödön 625, a Spitzer-féle korcsmaért 199, Eprekerti csárdaért Weisz Ferencz 221 frtot hajlandó adni. Ajánlatok felett a tanács határoz.

*** Nyilvános nyugtázás.** A »Petőfi dalkör« 1898 évi márczius hó 15-én tartott megnyitó estélye alkalmával a következő felülfizetések történtek: Helykal Ede 5 frt. 1. özv. Kac-kovics Ivanné szül. Kollner Terézia, özvegy Hegyi Mihályné, Schmedt Samuel, Luber Mihály, Szabó Mihály, Nemes Gabor, Kossya János, Jánosó Lajos, Horváth József, dr. Benedek János, özv. Komlóssy Imrené Thurzó Róza 2—2 frt, Csapó Ferencz 1 frt 50 kr, Dr. Medve Kálmán, Szabó Kálmán városi jegyző, Ember Lajos, Furman Lajos, Hegedüs István építész, Steiner Gyula, Serli Ede, Tápai Mihály, Némethy János, Török Gabor, Gombos Ferencz, Sinay Samuel, Leidenfrost Armin, Fazekas Albert 1—1 frt, Lukács Jánosné, N. N. Sinay Sándor, N. N. N. N. 50—50 kr, összesen 45 frt 50 kr, mely összeget Komlóssy Arthur elnök ur 4 frt 50 krral kipótolván, a felülfizetések összege kitesz kerekszám 50 frtot. A kör nemes céljait előmozdító e szives adományokért a dalkör választmánya nevében a legmélyebb köszönetemet fejezi ki. M a g y F e r e n c z p e n z t á r n o k.

*** A hölgyek figyelmébe.** A pettyes fátvölök, — ez a divatcikk építette fel a házamat — mondta egy iváló szemorvos, mialatt egy elfáryolozott hölgyre mutatott, kinek pettyes fátvöl volt. Ezjellen hö gynek se volna szabad ily fátvölt hordania, kinek beteg a szeme s viszont alig van oly szem, melyet a most annyira divó fátvölviselés el ne rontana.

*** Tan- és óvodaköteles gyermekek összeírása.** Az óvodaköteles, valamint a rendszeres és ismétlő iskola köteles gyermekek összeírása megkezdődött. Ennél fogva felhivatnak a szülők és gyámok, kiknek óvoda vagy is-

metlő iskolaköteles gyermekeik vannak, hogy a családkönyvet kéznél tartassák, hogy az összeíró a kívánt adatokat abból könnyen kijegyezhesse. Azok, kik vagy saját gyermekeiket vagy a náluk levő idegen gyermekeket eltagadják, vagy téves adatok bemondása által az összeírót félrevezetik, megbüntetés végett az illetékes hatósághoz bejelentetnek. A kiknek csak ádkönyvük nincs, az óvoda- és iskolaköteles gyermek nevét születési évét egy papírra írják fel, hogy távollétükben a család bármely tagja tudjon az összeírónak felvilágosítást adni.

Szegény juhász legény. Ha úgy be-be ment vasárnaponként Derecskére Hollósi Sándor juhászlegény, bizony-hizony nem egy helyre lányszó felejtette rajt a szemét deli, sugarformáján; de meg ilyenkor volt a cigánynak is szakadásig dolga, aztán a bor se volt valami nagy szükében. Nagyon korcsos, mulatósi fiú volt a Hollósi Sándor, már pedig a béréből nem igen futotta a daridóra. Történt aztán, hogy arra Derecske felé egymást érte a sok betörés, lopás; keresték, nyomozták a tettest, de hiába. A csendőrségnek egyszerre csak kezdett föltűnni a juhász legény dubajkodása, kötekezése; utóbb még hozzá két márékkal szórta a pénzt a cigánynak. Szemmel tartották hát, mindenütt a sarkában voltak s a múlt vasárnap nagy részegségében csakugyan kikotytyantotta, hogy bizony a más pénzéből telik muzsikára. Visszamenték ezt a pajtasai a csendőröknek, kik mindjárt elakarták fojni, de Hollósi nézet vette a zsan-dárok jöttének s elmenekült, úgy hogy maig se találják. Most a derecskei főszolgabíró az egész országban kurrentáltatja a juhász legényt.

Hálás köszönetemet fejezem ki Vilhelm Ferecz gyógyszerész urnak Neukirchenben, Alsó Ausztria, így írják 1897 aug 30-ról keltezőve Glaukából, posta Trostberg, Bajorország: Mar sok csomagot használtam fel magamnak és másoknak a Vilhelm-fele antiarthritis autirhematikai vertisztító theából. Ezen thea nagyon bevált, Kerek ismét kilencz csomagot nevezett theából Tisztelttel Obermaier Anna. Kapható minden gyógyszerárban.

Debreczen — a nemzet szive.

— Részlet Gracza Györgynek „Az 1848-49-iki Magyar szabadságharc története” című most megjelent ötkötetes nagy munkájából.

1849 elején a hadszervezés ezernyi ezer szála mind Debreczenben futott össze, Debreczen volt az a szív, a mely életet öntött a magyarság zsibadozó tagjaiba.

S ez a szív csaknem felévig a nemzet szive, büszkéen vidáman dobogott. Pest a legnagyobb városa Magyarországnak, de a hű Debreczen egész Magyarország kcsinyben, — jegyzi meg találóan egy akkori lap. Ha valaki csupán a közhangulatból ítélt: míg hite volna el, hogy a város egy rettentő habarucnak a középpontja. Az utcákon élénk zaj, a nyüzsgő emberek arcán valami könnyelmű pajzanság. A »Bika« a »Fehér ló« ugyszintén a többi kisebb nagyobb vendéglő s mulatóhely éjjel nappal zsufolással tömve. Innen is, onnan is kihangzott a csalogató cigánymuzsika kísérve egy egy deváj kurjantassaj:

Ejhaj, ejhaj, ígynek rája
Ugyis elnyel a sir szája

Fokép tavasz felé egyik népgyűlés a másikat érte, Meennyi egdöngető beszéd hangzott el ilyenkor! De a közönségnek mégis csak Besze János orsz. képviselő volt a legkedvesebb szónoka. Tagadhatatlan, hogy az egy Kossuthot kivéve, a ház tagjai közül senki sem tudott úgy a nép nyelven, mint ő. Csakhogy Kossuth művész, Besze pedig naturalista. Jó zű humorával, bizarr eredeti ségével lelket tudott verni még a haloklóba s. Ahól ő megjelent; ott a bizalom verőfénye

sugárzott szét. Egyszer az ágyának, amitől a nemzetör leginkább félt ilyen magyarázatát adta:

— Csodálatos — ugymond — hogy vannak emberek, akik az ágytól félnék. Neveltesse! Mi az ágyu? Az ágyu semmi egyéb, mint hosszabb es vastagabb csövű puská, amelyből nagy golyókat lönek, de a miket vajmi könnyű elkerülni. Pedig ugye senki sem fél közülünk a puskától?

— Nem bizony! kialtott közbe egy öreg civis.

— No lám; hátha a kis puskától nem félünk; ugyan miként lehet felnünk attól a nagyobb oromba puskától, amelylyel még jól cselezni sem lehet?

Persze, kacagott mindenki, s az oromba nagy puskától nem félt többé a nemzetör sem.

A szadadeajtó kiszorítottván a fővárosból szinten Debreczenbe menekült. A »Közlöny« a »Marcius Tizenötödike«, a »Charivari« új erővel itt folytatta hazafias működését. Jokai Mór szerkesztésében március 9-én megindult a beke part közlönye is; a hírhedt »Esti Lapok«. Ennek az ellensúlyozásul Madarász József a radikális irányú »Debreczeni Lapok«-at alapította; a mely azonban igen rövid ideig él. Volt ezeken kívül még egy fürge helyi újság is: az »Alföldi Hírlap«: szerkesztői: Telegdi Lajos és Szanka József.

Az iroda omnak csaknem minden jelese: Vörösmarty Mihály, báró Josika Miklós, Palfy Albert, Jokai Mór, Bulyovszky Gyula, Vachott Sándor, Kúthi Lajos, Lauka Gusztáv, Sárosy Gyula: Tóth Lőrincz, Vas Gereben (Radkovic), Bernáth Gaspár, Csernátóny Lajos, Vajda János s.b. — mind idesereglett. Koronként eljött Petőfi, sőt szalontai magányából: Arany János is.

S csakhamar üdítő szellemi élet pezsdült Debreczenben. Igaz, hogy ez a komor idő nem volt alkalmas melyrehatóbb irodalmi tevékenységre, de egy-egy fölvilágosító cikkkel vagy lángoló harczidallal majd mindegyikök hozzájárult a közlekedés fokozásához.

Ezekben a mozgalmas napokban került ki a sajtó alól: az »Arany Trombita« is. Sárosi Gyulának e nagy hírű verses munkája. Az »Arany Trombita« eredetileg a ponyva részére készült, de úgy kortestő tartalmánál, mint művészi szerkesztésénél fogva magasan fölülte áll az effele ponyva-termékeknek.

Sárosi tizenkét énekben, vagy a mint nevezi: »lehelet«-ben elmondja szabadságharcunknak egész keletkezését. Hangja népies-ánde anyai metsző guny, keresetlen humor hazafias tűz váltakozik benne, hogy igaz gyönyörűséggel olvasta azt meg a műveit közönség is.

S az »Arany Trombita« csakhamar szokatlan népszerűségre tón szert. Szavalták mindenfelé sőt egyes részett, így a többi közt »A Huszár«-ról szóló nyolczadik fejezetet könnyvénküli tudta meg a falusi gyerekek is. Besze János, mikor kifogyott a beszéd anyagából, változatosság kedvéért rendszerint az »Arany Trombita« egy-egy leheletét fujta el hallgatóinak. De elszavaltva egyszer maga a költő is, még pedig a s-besült honvedek javára. A trefás meghívó, mi a közönséghez intezett, így hangzik:

Sárosi Gynla

folyó évi 1849 június 1. napján, pénteken délutáni negyedfél órákor a kollegyumban, a mint csak szusszal bírja, a világ hallatára megfujja az

»Arany trombitát«

melyet az örök igazság parancsolatjára a népnek mondva készített.

Aki hallani akarja, tegyen le az ajtónál kicsinye-nagyja a megsebesült katonák számára jöpenzben egy forintot; vagy előre váltson jegyet reggeli 9 órától 10-ig a kollegyiom kapujánál.

Az egésznek savát-borsát Szabó ur társaságának kantusa fogja megadni, míg a trombitás lehelletet vesz, gyönyörűséges nótákat énekelven.

A karzatokat csak fehér eselések foglalhatják el.

Jertek el atyafi! jertek el egy szóra, Kik hajlandók vagytok minden szőpre, jóra, Megfuvom harogó Arany Trombitámat, Ezt a nektek csinált új verses munkámat, Mit Besze Jánostól hallátok több versben, Elfuvom én amugy nem pusztán, ha versben, Elfuvok mindent a hitszegő császáról, S eblában nyargaló famihájáról; Mik a mult márczius óta nálunk estek, Mindent, no de mindent magyarán lefestek. Egy jó forintotok ám hiszen megbánja: Ee sérült huszartól eb az, a ki svánja. Nem elég a huszartól vigasztalni szóval, Ha vérzik a sebe, kössük be bankóval. Ha jól esett ithon alni a kuczkóban, Mig a szegény huszár füljg járt a hóban: Ugy, hogy némelyeknek elfagyott a lába; Dukal, hogy egy bankót nyomjunk tarsolyába Jertek; aki ott lesz, Isten is megadja, A trombitás pedig addig is kívánja; Hogy oly kadal bankó hulljon égből rája, Mint az öreg anyám tornyos nyoszolyaja.

Lassankint. — igaz, hogy nagy ügygyel-bajjal, — kerékvágásba zökkent az országyűlés is.

A képviselőház január hó folyamán csak hat ülést tartott; februártól kezdve azonban minden harmadik-negyedik nap.

Gracza György.

KÖZGAZDASÁG.

Magyarország állatállománya.

A Debreczeni eredeti közleménye.

Szerfelett érdekesek amaz adatok, melyek a legutóbbi állatszámolás alkalmával gyűjtettek össze, s bár lapunk tere nem enged, hogy ez érdekes statisztikai adatokkal behatóbban foglalkozzunk, mégis szükségesnek tartjuk, hogy ez adatoknak főbb vonásait bemutassuk.

Magyarország állatállománya 1884-ig leginkább a juhtarás megszorítása okából némileg hanyatott, 1885-ig azonban 851.484 drb. számos marhával szaporodott, ami igen örvendetes jelenség.

Folytonos gyarapodást csak a szarvasmarha- és sertésállomány mutat fel, mely 1870 óta szarvasmarhával 1.229.072, a sertésnél 74%, 3.753.785 drbot tesz, vagyis a szarvasmarhával 26, a sertésnél 74% a szaporulat. A állomány 1884-ig nem hanyatlást, azután határozott emelkedést mutat, mely 1870 óta 72.648 drbot tesz, illetve 4%-ot. Feltűnő a juhállomány apadása: 25 év alatt az ország juhállománya 6.762.444 drbval vagyis 48%-al apadt, olyan nagy ez az apadás, aminő egyetlenegy államában sem fordult elő a kontinensnek. Szerencsére, hogy a juhállomány óriási apadását nemcsak ellensúlyozza, de jóval fölülte is a szarvasmarha állomány szaporodta, amelyre azonban megjegyzendő, hogy nem minden vidéken az országnak volt a szaporulat egyforma, sőt az eltérések e tekintetben nagyon is jelentékenyek. Legnagyobb arányban a szaporodás az alföldön volt, ahol nemely megyékben a szaporodás 70%-ot is kitesz, ellenben legcsökélyebb az északkeleti felelőldön, egyes megyékben csak 6%.

Nemcsak a létszám szaporodott azonban, de a fajta aránya is lényegesen megváltozott, mert míg 1870-ben az ország szarvasmarha-állományának 81%-át tette ki a magyar-erdélyi szarvasmarha, addig ma csak 64%-át teszi ki s míg a jezzett évben csak 797.593 drb, nyugoti származású szarvasmarha volt az országban, — addig 1895-ben azok száma 1.940.303 drbra emelkedett, míg tehát az utóbbi 25 évben a magyar fajtaú szarvasmarha száma 28.000 drbval, addig a nyugoti fajtaú szarvasmarha létszáma 1.250.000 drbval szaporodott. A magyar-erdélyi szarvasmarha különösen az alföldön es az ország keleti részeiben van általában elterjedve, ellenben a nyugati szarvasmarha — melyek között a piros-tarka a domináló — inkább az ország nyugati részeiben.

Habár állattenyésztésünk — a juhtenyésztéstől eltekintve — 1870 óta örvendetes

haladást tanusít, de minthogy azóta a fogyasztási és gazdasági viszonyok is lényegesen változtak, az a kérdés merül fel, vajjon állattenyésztésünk azon arányban emelkedett-e, mely egyrészt a lakosság szaporodásának, másrészt a szántóföld fokozatos terjedésének megfelel?

Ezen kérdésre választ a következő adatok szolgáltatnak:

	1870.	1884.	1895.
Szarvasmarhaállomány	840 millió drb	822 m.	0.25 m.
1 □ kilométerre esik	30,000 drb	29,000 drb	33,000 drb
Lakosság	13'56 millió	13'86 m.	15'28 m.
szántóföld k. holdban	17'25 millió	20'13 m.	21'05 m.
1000 lakosra esik	612 drb	590 drb	605 drb
1 db szarvasmarhára esik	2'05 k. h.	2'44 k. h.	2'27 k. h.

Az állatlétszám emelkedése tehát nem tartott lépést sem a lakosság, sem a szántóföld szaporodásával s az állatállomány és szántóföld között jelenleg fennforgó arány különösen a talajerő fenntartása szempontjából egyáltalán nem tartható elegendőnek s ez az oka, hogy országos természetlágaink távolról sem kielégítőek.

Különösen kedvezőtlen a szántóföld és szarvasmarha közötti arány, amit, hogy annál jobban szembe tüsszünk, megteesszük az összehasonlításokat más országokkal:

1 db sz. marhára esik	Belgiumban	0.70 kat. h.
	Angolországban	0.90 »
	Ausztriában	1.70 »
	Franciaországban	2.20 »
	Magyarországban	2.27 »

Nyugat-Európában tehát általában véve sokkal több állatot tartanak a szántóföld arányához, mint nálunk, s még azonkívül aránylag legalább tízszeres több műtrágyát is használnak fel, mint Magyarországon, s így nemcsak, hogy fenntartják a talajerőt, de azt lényegesen gyarapítják is, s kétszernél is nagyobb átlagtermeléseket érnek el mint amintőkét elérünk mi Magyarországon, ahol nemcsak hogy elegendő állatállomány nincs, de még a műtrágyák kiterjedtebb használatától is idegenkednek.

Reánk nézve ebből az a következtetés vonható le, hogy a mű trágák kiterjedtebb használata mellett állattenyésztésünket még tetemesen fokoznunk kell, ha a növénytermelés és állattenyésztés között az okszerűség által parancsolt helyes arányt elérni akarjuk, s erre különösen azon vidékeknek van szükségük, melyeken mint pl az alföldön is, az állattartás jóval az országos átlag alatt áll, ahol a számos marha 1 drbjára nem 2.27. hanem három, sőt négy kath. hold szántóföld jut.

Budapesti gabonatözsde

márcz. 23.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági	76	—00—00	80	00.0—00.0
"	77	—00—00	81	00.0—00.0
"	78	—00—00	82	—0—0
Tiszavideki	79	—00—00	80	00.0—00.00
"	76	2 85 12.90	80	—
"	77	13.00 13.10	81	00.00—00.50
Felvidéki	78	13.15—13.25	82	00.00—00.50
"	79	13.30 13.35	80	—00—00
"	79	12.80 12.85	80	—
Fehérmegyei	76	12.95—13.05	81	—
"	78	13.10 13.30	82	00.00—00.00
"	79	13.25—12.95	80	—00—00
Bácskai	76	12.90—13.15	80	00.00—00.30
"	77	13.05—13.20	81	00.00—00.00
"	78	13.20—13.35	82	00.00—00.0
Észak magy	79	—	80	—
"	78	—	81	—
"	79	—	80	—

	mm. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	8.80 8.85
" másodrendű	—	8.70 8.70
Árpa takarmánynak	» 60—62	6.50 6.80
" égetni való	» 62—64	7.00 7.50
" serfőzdei	» 64—66	8.00 9.50
Zab	» 39—41	6.45 6.80
Tengeri búza	uj —	5.20 5.25
" más nemű	» —	5.15 5.20
Repeze búza	uj —	12.50 13.25

Sertésvásár.

márcz. 23.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 57—58 krajczárig, közép (pkint 240—260 — kilogramm súlyban) 57—58 krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 56—57 krajc ár.

Sertés létszám: 1898. évi márcz. 21-én napján volt készlet 24.718 darab, 1897 márcz. hónap 22-ik felhajtott 387 drb, 1897 márcz. hónap 22-ik napján elszállított 455 darab 1897 márcz. hó 23-ik napjára maradt készletben. 24.650 darab. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

CSARNOK.

Epizódok Zsiga barátom életéből.

— Humoreszk. —

Írta: **Viski Böske.**

(Folytatás.)

Málka azonban oly jó volt, hogy nem vette azt figyelembe, hanem leülte benneket és beleték diktált vagy három pohar oly erő szilvóriumot, hogy a szemek könnybe talált borulni tőle és nagyokat nyeltetek a torok égés miatt.

Málka pedig beszélt nektek mindentől a világon a legnagyobb elfogultansággal, csak éppen arról nem, a miért ide jöttetek, miáltal olyan forma helyzetbe hozott benneteket, melyet közönségesen tükön-ülésnek neveznek.

Végtere Mállyvay ur, mint bátrabb, kikerült a kérdéssel, hogy hat melyikök is a boldog választott?

Málka kisasszony erre a legbájosabb moráljával adta tudokra, hogy miután egyformán szeret mindkettőtököt, sehogys tudott választást tenni köztetek, ezért nagyon örült, mikor a gondviselés tekintetes Korpa Gábor fiskális urat küldte harmadiknak, kit is van szerencséje, mint két nap óta boldog vőlegényét bemutatni.

Azzal előhozott az ablak mélyedéséből egy oly piczi emberkét, miszerint a két elhűt szerelmes előtt teljesen meg lett magyarává azon eleintén megfoghatatlan tünemény, hogy ő fiskálisságát mindeztideig nem vették észre, ki most a legfelsőbb mosolyával kövér, izzadt arcán, hajlongott előttük.

Többre már nem tudták visszaemlékezni. Meg arról sincsen homályos sejtelmek sem, hogy hogyan kerültek ki az utcára. A te orrod, kedves Zsiga barátom, megközelíthette a Mállyvay ur egykori orrát, mert jelenleg oly hosszú volt, ambátor már a daganat és fiasrom is lekerülték róla, hogy félni lehetett, miszerint leesik, a természet adta helyéről.

Te töled meg a csendet, mikor már megint ott ültetek a »Zöld-parducek-ban.

— Csak azt sajnalom, hogy téged, drága barátom megváltalak!

— Én is hasonlóképen!
Sohse hittem volna, hogy ezt a vén kis-

majmot elebe tudja helyezni két deli és ifju kerőjenek! De hát persze: az ügyvéd! Mikor meglattam a boldog vőlegényt úgy kiabándultam abból a bandzsi fruskából, mintha sohse tetszett volna, sőt még csodálom, hogy valaha tetszett is.

— Én is tökéletesen úgy vagyok! — tóditottad te. — Ne busuljunk, pajtas! Nem érdemli meg az a hülen, hiszen a gombház! Azzal összelelkeltetek és csókolóztatok, most már sűrű tartó barátságot fogadva.

A legközelebbi történeted szintén szándékom elbeszélni, addig is ne apprehendádj ream, kedves Zsiga barátom, ha netalan indiszret voltam nehol.

II.

Gabika ónagysága.

Miután a legkisebb apprehenziót sem tapasztaltam nálad, drága Zsiga barátom, az első meghiusult házasság: kísérleted közzé tétele miatt: halából ime a másodikat is megírom, most már teljes bizonyossággal affelől, hogy nem hívom ki vele apprehenziódat, ba netalan nehol indiszret lennék.

A második kiszemelted egy ifju és főljötebb molett özvegy asszonyka volt. Hívták pedig e csinos jelöltet a keresztneven Gabriellának, de egyszerűen csak a Gabika néven volt ösmeretes.

Hogy éppen özvegy asszonyra vetted ki házassági halódát, azt teljesen megtudom erteni, ha visszagondolok a Málka kisasszony körüi vallott kudarcodra, mely saját állításod szerint, tökéletesen elvette a kedvedet holmi kisasszonyok között keresni életpart magadnak.

Az özvegy asszony, az egész más, mondad, kivált ha csinos és effelett még saját házál is rendelkezik, melyben van három szoba konyha, stb. szóval még Málka kisasszonnyal is kiállja a versenyt parti tekintetében.

Azonfelül nem is bandzsált a balszemére. Az összes testi hibája annyiban áll, hogy a kövér állacskáján egy nem eppn kicsi fekete szömöcs ekeskedik, szonfelül a piros és kicsi ajkák felett pelvhedező bajuszka vonja magát a figyelmet. De, kérem szépen, e két fentemlített hibát, hibáink és csunya-nak nézni csak a guszpusz dolga. Zsiga barátom például nagyon szépnk találta. Sűrűen eljárógatott az ideálhoz és segítte neki a befűköz üvegeket kötözni, paszuyt hámozni, mátiét mozsolni, melyek jutalmául az an kapott orszonát és bájos mosolyokat Gabikától. A vallomáshoz azonban sehogys sem akar megjönni a barátsága, pedig most még holmi Mállyvay Tihamerök sem állottak az útjában. (Szegény Mállyvay urat athelyezték holmi hivatali baklövesek miatt, melyek köze tartozott többek között a hivatalos papírok vers írásra való felhasználása is.)

Látszik, kedves Zsiga barátom, hogy egy csöppet sem okultai a Málka-fele esettől. Csak tovább is oly gyáva szeladon maradtál, a k imádottja jelenlétében csak akkor meri a száját beszédre nyitni, midőn az errenezve legmagasabb beleegyezését nyilvánítja egy-egy kérdések alakjában.

(Folyt. köv.)

KRIEGNER-féle
Akácia arcz-crème 1 frtért, szappan 50 kr.
TOKAJI CHINA-VASBOR vérszegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására s gyenge gyermekek erősítésére kiválóan hatásos készítmény.
 Kitűnő sajátosságért belügyminiszteri engedéllyel látatott el. — Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.
REPARATOR Csusz és köszvény ellen meglepően ható külszer, melylyel a Székély-Rökus-kórházban 136 esetben léteztetvén kísérlet, ezek közül 129 esetben teljes gyógyulás, 7 esetben javulás éretett el.
 Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr. — Ezen készítmények kaphatók országszerte a gyógyszerárakban
Főraktár Budapesten:
Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar Koronához“
BUDAPEST, Calvintér.

Gyékények

kocsikra kubikosoknak vagy bármely használatra nagy mennyiségben is megrendelhetők az eredeti árban **Lázár Gyula** néptanító, a gyékényszövő nap-szamosok társaságának ügyvezetőjénél **Nádudvaron**.

260.

Az István gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG ÉS ENGED- MÉNY NÉLKÜL

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kilo
A. Asztali dara nagyszemű	20.80
B. Asztali » aprószemű	20.20
C. Királyliszt	20.20
1. Langliszt kivonat	20.—
2. Elsőrendű zsemlye liszt	19.60
3. Zsemlye liszt	19.20
4. Elsőrendű kenyér liszt	18.60
5. Közép kenyér liszt	18.—
6. Kenyér liszt	17.40
7. Barna kenyér liszt	15.40
8. Takarmány liszt	11.—
11. Finom korpa zsákkal	5.—
11. » zsák nélkül	4.80
12. Durva korpa zsákkal	4.80
12. » zsák nélkül	4.60
12. Csirke buza zsák nélkül	3.60

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.

7. és 8. szám 70 »

11. és 12. szám 50 »

Debreczen, 1898. márczius 23.

Kádas-utczai 1841. számu ház eladó, vagy bérbe kiadó.

107/1898 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 35564/1897 P. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Goldhammer Jakab részére Moskovits Ferencz és neje debreczeni lakosoktól 35 frt és 16 frt tőke, a fizetett összeg betudásával, ennek esedékes 5% kamatai és eddig összesen 49 frt 99 kr. perköltség erejéig 1897. évi június hó 16-án bíróság felülfoglalt és 344 ftra becsült butorok, ágyneműek és egyebekből álló ingóságok **1898. évi április hó 4-én d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és Várad-utczá 2181. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi márcz. 22-én.

Sugár Gyula

bir. kiküldött.

KONTSEK GÉZA

előbb **GASZNER KÁROLY**

magkereskedése, **DEBRECZEN.**

Ajánlja a világhírű

quedlinburgi termésű, takarmányrépa

magvakat, plombázva fajtisztán és legnagyobb csiraképességgel; mint: Oberndorfi sárga kerek, mamuth hosszú veres, olajbogyó alaku sárga, buczok sárga és eckendorfi henger alaku sárga.

Magyar és francia luczernát 10 kilón felül plombázott zsakokban arankamentesen.

Fűmagvakat kétszer tisztított külön minőségben mint: angol perje, skót apró levelű perje, olasz és francia perje, árva rozsnok, különféle finom kerti pázsit, és berlini vegyítéket.

Konyha kerti magvakban, éghajlatunk viszonyainak legjobban megfelelő fajokat; úgy az üdészket mint a magán kertek részére. Kitűnő minőségű melegágyi főzelék magvakat.

Direkt Erfurtból importált virágmagvakat, teljes friss minőségben.

Továbbá: műtrágyákat a konyha és diszkert, valamint a mezőgazdaság részére, a legjobb minőségű ojtó viaszt, raffia háncsot, drezdai ojtó és szemző késeket s metsző ollókat.

Virág és rózsakarókat, fenyőfából és Tonkin bambuszából.

Sima szőlővesszőket: Gróf Dégenfeld és Balkányi homoki szőlő telepéről.

➡ Tessék magárjegyzéket kérni. ➡

A Tóby örökösök közös tulajdonát tevő következő ingatlanok u. m.:

1. A debreczeni 2477 sz. tjkvben foglalt 1783 sorszámú ház utáni mintegy 12 hold ondódi föld;
2. Az ugyanazon számu tjkvben foglalt mintegy 18 hold tanya épületekkel ellátott ujosztású föld;
3. Az ugyanazon és a 3729 számu tjkvben foglalt s pajtával ellátott mintegy 2000 □ öl területű postakerti szőlő;
4. A H.-Böszörményi 13787 számu tjkvben foglalt mintegy 78 hold tagosztott rétiföld

➡ eladó k. ➡

Értekezhetni Debreczenben az örökösök megbízottja Dr. **Megyery Pál** ügyvéddel Szechenyi-utczá 1778 sz. alatt.

SZIVATTYÚKAT | **TÜZFECSKENDŐKET**
hazai ipari mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános eszélókra kez. járgány és oróhajtásra. | városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harang állványokat

diplomok, iskolák stb. részére.

Biztosan működő pöczegödör tisztító készülékeket, utczai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

☛ készít és ajánl a ☛

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

☛ Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. ☛